Broj: JN2-03-07-1-872-11/20

Mostar, 28.10.2021. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar postupajući po Presudi Suda Bosne i Hercegovine broj S1 3 U 035772 20 U od 07.10.2021. godine, a u vezi sa žalbom broj 123-01/20 od 7.4.2020. godine, potencijalnog ponuđača Komotin d.o.o. Jajce, izjavljenom na Tendersku dokumentaciju u otvorenom postupku javne nabavke: Osiguranje protočnosti rijeke Vrbas u Jajcu na lokaciji srušenog mosta u naselju Prudi, ugovornog organa Agencija za vodno područje rijeke Save, Sarajevo, na osnovu člana 93. stav (7), člana 104. i člana 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14), na sjednici Vijeća II održanoj 28.10.2021. godine donio je

R J E Š E N J E

1.Žalba se usvaja i poništava se tenderska dokumentacija zajedno sa Obavještenjam o nabavci broj: 1132-1-3-28-3- 32/20 od 17.03.2020. godine.

2. Povrat naknade za pokretanje žalbenog postupka izvršit će se posebnim rješenjem ovog organa.

O B R A Z L O Ž E N J E

Ugovorni organ Agencija za vodno područje rijeke Save, Sarajevo (u daljnjem tekstu: ugovorni organ) pokrenuo je otvoreni postupak javne nabavke: Osiguranje protočnosti rijeke Vrbas u Jajcu na lokaciji srušenog mosta u naselju Prudi, za koji je Obavještenje o nabavci broj 1132-1-3-28-3-32/20 objavljeno na portalu javnih nabavki 17.3. 2020. godine.

Nakon preuzimanja tenderske dokumentacije, potencijalni ponuđač Komotin d.o.o. Jajce (u daljnjem tekstu: žalitelj) izjavio je 7.4.2020. godine žalbu na sadržaj tenderske dokumentacije.

Ugovorni organ je postupajući u skladu s članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama proslijedio navedenu žalbu ovom organu, kod koga je zaprimljena 15.4.2020. godine.

Žalitelj u žalbi navodi da je nakon preuzimanja tenderske dokumetacije u predmetnom postupku nabavke ugovornom organu ukazao na određene nedostatke, te je u pisanoj formi putem portala e- nabavke tražio pojašnjenja. a sve s ciljem dostavljanja potpune i pravovaljane ponude.

U tom smislu, žalitelj je od ugovornog organa dana 23.3.2020. godine, u skladu sa članom 56. Zakona o javnim nabavkama tražio pojašnjenje, odnosno upite gdje se formira rampa za ulaz i izlaz, te kolika je dužina kolovoza od rampe do mjesta izvođenja radova. Osim navedenog upita, žalitelj je ugovornom organu postavio pitanja, odnosno pojašnjenja vezana za zemljane radove i to na način da mu se odgovori koliko je udaljena i gdje se nalazi deponija, a za radove rušenja gdje se nalazi gradska deponija građevinskog otpada i koliko je udaljena od mjesta izvođenja radova. Žalitelj je očekivao da će ugovorni organ u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, u pisanoj formi dostaviti sva tražena pojašnjenja, jer nije postojao ni jedan opravdani razlog da se ne dostave tražena pojašenja ako su na kvalitetan način urađene sve pripreme za predmet javne nabavke.

S obzirom da je ugovorni organ na tražene upite, putem portala e-nabavke dostavio odgovor da se odgovori na tražena pitanja mogu dobiti od predstavnika Agencije i općine Jajce prilikom obilaska lokacije izvođenja radova, dakle u usmenoj formi, žalitelj je nezadovoljan odgovorom tražio da ugovorni organ u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama u pisanoj formi dostavi sva tražena pojašnjenja tenderske dokumetacije kako bi mogao dostaviti pravovaljanu ponudu. O kakvoj neozbiljnosti, neprofesionalnosti i neodgovornosti u pripremanju tenderske dokumentacije, te o davanju odgovora na postavljena pitanja se radi, najbolje pokazuje odgovor ugovornog organa kada u svom dopisu od 24.3.2020. godine navodi da lokalna zajednica, odnosno općina Jajce osigurava potrebne saglasnosti i rješavanje imovinsko-pravnih pitanja, te da ugovorni organ nije u mogućnosti dati odgovore na postavljena pitanja, odnosno da nije kompetentan dati traženja objašenjenja. Za davanje svih pojašnejnja je isključivo odgovoran ugovorni organ, a ne treća pravna osoba koja nije pripremala tendersku dokumtaciju,.

I u drugim dopisima koji su upućeni ugovornom organu tražena su određena pojašnjenja, međutim, ugovorni organ je i u svim drugim odgovorima na određena pitanja žalitelja upućivao na općinu Jajce što je svakako protivno odredbama Zakona o javnim nabavkama jer općina Jajce nije ugovorni organ niti je naručitelj radova koji su predmet javne nabavke. Upućivanje žalitelja na općinu Jajce koja je nadležna za osiguravanje određenih saglasnosti i rješavanje imovinsko-pravnih poslova je svakako apsurdno ako se uzme u obzir činjenica koliko dugo traje postupak rješavanja imovinsko-pravnih poslova, a koji je rok za dostavu ponuda.

Sve naprijed navedeno upućuje na zaključak da ugovorni organ tendersku dokumentaciju nije pripremio u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, te kao takva prema potencijalnim ponuđačima ne može prozvoditi nikakve pravne posljedice.

Članom 53. Zakona o javnim nabavkama propisano je da je ugovorni organ dužan pripremiti tendersku dokumentaciju u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i pozakonskim aktima, a u tenderskoj dokumentaciji isti je obvezan dati potpune informacije o uslovima ugovora, a posebno je obavezan navesti, jasan opis posla, te mjesto izvođenja radova sa svim potrebnim detaljima izvođenja radova.

Imajući u vidu činjenicu da je ugovorni organ, (a ne treća osoba na koju ugovorni organ upućuje, odnosno općina Jajce), u skladu sa članom 56. Zakona o javnim nabavkama dužan dati odgovor sa pojašnjenjima u pisanoj formi u roku od 3 dana, a najkasnije 5 dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva, ugovorni organ je povrijedio naprijed navedene zakonske odredbe.

Imajući u vidu propuste koji su navedeni u tenderskoj dokumetaciji, žalitelj predlaže da ugovorni organ u skladu sa članom 100. Zakona o javnim nabavkama utvrdi daje žalba osnovana, te da izmijeni tendersku dokumetaciju na način kako je ukazano od strane žalitelja, te u dopisima koji su upućivani ugovornom organu, u suprotnom žalitelj predlaže da se u skladu sa članom 100. stav 5. Zakona o javnim nabavkama žalba sa svom dokumentacijom dostavi Uredu za razmatranje žalbi BiH na odlučivanje po žalbi.

Ugovorni organ je u skladu s članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama dostavio ovom organu svoje izjašnjenje o navodima žalbe i dokumentaciju u vezi s predmetnim postupkom javne nabavke i u svom izjašnjenju navodi sljedeće:

Ugovorni organ je dana 23.3.2020. godine zaprimio jedno, pa drugo pitanje za pojašnjenje predmetne tenderske dokumentacije koje glasi:

„ 1. Prethodni radovi, Stavka 2

Gdje se planira formiranje rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava i kolika je dužina kolovoza koji treba uraditi da bi se došlo do mjesta izvođenja radova.

Zemljani radovi Stavka 1.

Traži se da se u jediničnu cijenu uračuna iskop, utovar i odvoz materijala a nema napisanog mjesta deponije, molimo vas da dostavite koja je planirana, odnosno određena deponije iskopanog materijala.

Radovi rušenja Stavka 2

Takođe je potrebno dostaviti točno mjesto deponovanja šuta".

Ugovorni organ dalje ističe da je u Aneksu XII - TEHNIČKE SPECIFIKACIJE (PREDMJER RADOVA I GRAFIČKI PRILOZI) ožalbene tenderske dokumentacije u okviru tačke „PRETHODNI RADOVI“, dao način na koji treba izvesti potrebnu rampu i gradiliišnu saobraćaknicu:

Red. broj	NAZIV STAVKE	Jed. mjere	Količina	Jedinična cijena	Ukupna cijena u
2.	Formiranje rampe za ulaz i izlaz transportnih vozila. Mašinsko grubo i fino planiranje i komprimiranje terena na kom se izvodi projektovana rampa. Nabavka i transport šljunka i kamene sitneži za izradu kolovoza širine 4.00 m. Kolovoz raditi u dva sloja i to od šljunka (prirodne granulacije) debljine d=27 cm, u uvaljanom stanju i završnog sloja kamene sitneži debljine 3.00 cm sa komprimiranjem do zbijenosti min 60 MN/m^2	pauš.			

dakle detaljno opisujući način formiranja rampe i definišući paušalno određivanje cijene, kao jedino moguće, i na taj način dao mogućnost ponuđačima da odrede lokaciju rampe koja im najviše odgovara, te da izračunaju paušalnu cijenu nakon obilaska lokacije izvođenja radova. Napominje i da je u ožalbenoj tenderskoj dokumentaciji odredio dan, vrijeme i kontakt osobu za obilazak lokacije izvođenja radova.

Nadalje, bitno je navesti da mjesto deponije iskopanog materijala i deponije šuta se računa na osnovu inžinjerske prakse za predmetnu vrstu radova, tj. jediničnom cijenom do prosječne transportne udaljenosti od 5 km, a da kroz poziciju nepredviđeni radovi (za ovaj postupak je predviđen iznos od 10% od ugovorene cijene što se vidi u Aneksu II predmetne tenderske dokumentacije - Obrazac za cijenu) nadzorni organ će imati mogućnost da predloži odobravanje dodatnih sredstava za tu poziciju ukoliko se ukaže potreba, odnosno udaljenost deponije koju za te svrhe odredi ili odobri Općina Jajce bude veća od prosječne transportne udaljenosti od 5 km. Dakle, s obzirom da ugovorni organ u trenutku pripreme predmetne tenderske dokumentacije i postavljanja pitanja nije bio u mogućnosti da zna za podatak lokacije deponije iskopanog materijala i deponije šuta (lokaciju određuje Općina Jajce na čijoj teritoriji se nalazi mjesto izvođenja predmetnih radova) omogućio je jasan način izračuna troškova deponovanja iskopanog materijala i šuta. Kao dokaz da je navedena praksa dovoljna za precizno računanje troškova i pripremu ponude je činjenica da u dugogodišnjoj praksi nije imao niti jednu žalbu vezanu za lokaciju deponije iskopanog materijala i deponije šuta ili lokaciju rampe za ulaz i izlaz transportnih vozila.

Imajući u vidu gore navedeno ističe da je ugovorni organ isti dan odgovorio da na sva tri pitanja koja je žalitelj postavi, a to je da odgovor traže od predstavnika Agencije i Općine Jajce koji će

biti prisutni prilikom organizovanog obilaska loakcije izvođenja radova koja je zakazan za 1.4.2020. godine (tačka 5.6. tenderske dokumentacije), vjerujući da će na mjestu izvršenja radova žalitelj odrediti lokaciju pristupne rampe koja njemu najviše odgovara, te od predstavnika Općine Jajce saznati moguću lokaciju deponija.

Nakon toga žalitelj isti dan postavlja novo pitanje u kojem navodi: „Poštovani

Vašom obavješću nismo dobili odgovore na tražena pitanja, već ste nas uputili da odgovore tražimo od predstavnika Agencije i općine prilikom obilaska terena. Mišljenja smp da na osnovu usmenog pojašnjenja ne možemo dostaviti ponudu za predmetne radove. Obzirom da ste vi ugovorni organ, prema Zakonu o javnim nabavkama, smatramo da ste vi obavezni sva tražena objašnjenja TD. Molimo Vas da vi kao ugovorni organ dostavite sve tražene odgovore na postavljena pitanja u skaldu sa odredbama ZJN. Unaprijed zahvaljujeno i sa poštovanjem"

S obzirom da je ugovorni organ imao stav da je precizne odgovore na postavljena pitanja moguće dobiti samo prilikom obilaska mjesta izvođenja radova, u odgovoru od 24.3.2020. godine ponovo upućuje na predstavnike ugovornog organa i Općine Jajce koji će biti prisutni prilikom obilaska mjesta izvođenja radova.

Prilikom obilaska mjesta izvođenja radova predstavnik žalitelja je dobio odgovor od predstavnika ugovornog organa i Općine Jajce da će lokacija za deponiju iskopanog materijala i šuta biti lokalitet „Vaganj", te da će Općina Jajce riješiti imovinsko-pravna pitanja koja se tiču pristupnog puta, a da lokaciju formiranje rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava određuju ponuđači na osnovu vlastitih preferencija. Predstavnik žalitelja nije imao dodatnih pitanja prilikom obilaska mjesta izvođenja radova.

Ugovorni organ 3.4.2020. godine zaprima novo pitanje za pojašnjenje tenderske dokumentacije od žalitelja koje glasi:

„Poštovani

Zahvaljujemo se na dostavljenom odgovoru te smo sačekali obilazak terena, međutim tražene odgovore do danas nismo dobili u pisanoj, a niti usmenoj formi.

Po osnovu Zakona o javnim nabavkama ne možemo postavljati pitanja drugačije osim ovim putem a u cilju dostavljanja potpune i valjane ponude budući da nakon obilaska terena gdje smo predstavniku Općine ukazali na postojeće probleme za izradu ponude nismo dobili tražene informacije stoga vas još jednom molimo odgovore na sljedeće pitanja sa napomenom da je općina bila dužna dostaviti vama odgovore koji bi bili proslijeđeni svim zainteresiranim učesnicima u predmetnoj TD:

Prethodni radovi, Stavka 2

Gdje se planira formiranje rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava i kolika je dužina kolovoza koji treba uraditi da bi se došlo do mjesta izvođenja radova

Zemljani radovi Stavka 1.

Traži se da se u jediničnu cijenu uračuna iskop, utovar i odvoz materijala a nema napisanog mjesta deponije, molimo vas da dostavite koja je planirana, odnosno, odredena deponije iskopanog materijala

Radovi rušenja Stavka 2

Takođe je potrebno dostaviti točno mjesto deponovanja šuta. Hvala i sa poštovanjem"

Ugovorni organ je primijetio da se najvjerovatnije desio nesporazum između žalitelja i ugovornog organa prilikom prethodnih pojašnjenja predmetne tenderske dokumentacije, te u svom odgovoru od 6.4.2020. godine dao detaljna pojašnjenja da:

1.u vezi lokacije rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava i kolika je dužina kolovoza koji treba uraditi da bi se došlo do mjesta izvođenja radova ta stavka u predmjeru je i data paušalno da je svaki od ponuđača pretpostavi i u predmjer radova upiše iznos koji planira izdvojiti za tu aktivnost, a opisom u predmjeru je dat način na koji treba izvesti rampu i gradilišnu saobraćajnicu.

2.U vezi lokacije deponije iskopanog materijala i šuta računajte sa jediničnom cijenom do prosječne transportne udaljenosti od 5 km, a kroz poziciju nepredviđeni radovi nadzorni organ će imati mogućnost da predloži odobravanje dodatnih sredstava za tu poziciju ukoliko se ukaže potreba, odnosno udaljenost deponije koju odredi ili odobri Općina bude veća od 5 km.

Na osnovu svega navedenog jasno je da je ugovorni organ u roku odgovorio na sva pitanja za pojašnjenje predmetne tenderske dokumentacije, te daje žalitelj dobio sve potrebne informacije na osnovu kojih može pripremiti svoju ponudu. Predmetna tenderska dokumentacija je pripremljena poštujući odredbe ZJN-a i podzakonskih akakta, te pozitivne inžinjerske prakse. Na isti način godinama priprema tenderske dokumentacije za ovu vrstu radova i niti jedan ponuđač nije izjavio žalbu u vezi lokacije rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava, te deponije iskopanog materijala i šuta. Ugovorni organ je dao mogućnost da ponuđači sami biraju lokaciju rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava koja im najviše odgovara. U vezi lokacije deponije iskopanog materijala i šuta, dao je pojašnjenje predmetne tenderske dokumentacije da u skladu sa pozitivnom inžinjerskom praksom za predmetnu vrstu radova, tj. jediničnom cijenom do prosječne transportne udaljenosti od 5 km, a da kroz poziciju nepredviđeni radovi (za ovaj postupak je predviđen iznos od 10% od ugovorene cijene što se vidi u Aneksu II predmetne tenderske dokumentacije - Obrazac za cijenu) nadzorni organ će imati mogućnost da predloži odobravanje dodatnih sredstava za tu poziciju ukoliko se ukaže potreba, odnosno udaljenost

deponije koju za te svrhe odredi ili odobri Općina Jajce bude veća od prosječne transportne udaljenosti od 5 km.

Ugovorni organ smatra da je žalba neosnovana, te predlaže da se odbije kao neosnovana.

Prije nego što se upustio u meritorno odlučivanje, ovaj organ je u skladu s članom 109. Zakona o javnim nabavkama, utvrdio da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe, te da su ispunjeni uslovi za razmatranje žalbe u smislu člana 105. i 108. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Nakon što je ispitao prethodne pretpostavke, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog organa i propisani zakonski postupak, utvrdio da je žalbu potrebno **usvojiti.**

Ovaj organ je Rješenjem broj JN2-03-07-1-872-7/20 od 07.05.2020. godine odbio žalbu žalitelja kao neosnovanu, kao i zahtjev žalitelja za povrat naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 2.000,00 KM. Protiv navedenog Rješenja žalitelj je pokrenuo upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine, koji je okončan Presudom broj S1 3 U 035772 20 U od 07.10.2021. godine, kojom je usvojena tužba, poništeno navedeno Rješenje i predmet vraćen ovom organu na ponovni postupak.

U obrazloženju presude se navodi:

Kako proizilazi iz priloga spisa predmeta, tužilac je tražio pojašnjenje tačke 15. tenderske dokumentacije broj: 30-281-18/20 od marta 2020.godine, dana 23.3.2020. godine. Iz odgovora koji je dostavio ugovorni organ tužiocu, proizilazi da je ugovorni organ pojasnio tendersku dokumentaciju koja se odnosi na ulaznu i izlaznu rampu, deponiju i gradski otpad, ali na način koji, no ocjeni ovog suda, nije ostavio jasnu situaciju niti dao mogućnost da se sačini ponuda javne nabavke. Naime, ugovorni organ je uputio tužioca na investitora, ukazujući da je opština zadužena za rješavanje imovinskopravnih pitanja, te da će opština, kao investitor, odlučiti gdje će biti i jedna i druga deponija. Jasno je i potpuno zakonito da se u ovakvoj vrsti nabavke, a saglasno članu 56.stav 4. Zakona o javnim nabavkama, može organizovati posjeta mjesta izvođenja usluga ili radova i tek tada pripremiti tenderska dokumentacija, ali to ne utiče na obavezu da se u tenderskoj dokumentaciji navedu sve činjenice koje su od uticaja na pripremu ponude. U konkretnoj stvari je ostala sporna udaljenost deponije do koje se uspostavlja obaveza prevoza materijala iz zemljanih radova, kao i odvoza šuta na gradsku deponiju. Ugovorni organ je i u svom pojašnjenju ukazao da se udaljenost računa „ na osnovu inžinjerske prakse...t.j. jediničnom cijenom do prosječne transportne udaljenosti od 5 km" , te da „će nadzorni organ imati mogućnost da predloži odobravanje dodatnih sredstava za tu poziciju ukoliko se ukaže potreba".

Ovakav način definisanja obaveza na radove ne pruža pouzdane podatke ponuđačima za pripremu ponude, zbog čega ni ovaj sud ne prihvata razloge osporenog akta kao jasne i valjane. Ponuđači, shodno članu 53.stav 3 .ZJN moraju dobiti minimalno informacije koje su po tačkama pobrojane i, između ostalog, zahtijeva se opis posla i zadataka za radove, sa mjestom izvršenja radova. U konkretoj stvari radovi se vrše i na lokalitetu srušenog mosta, ali završavaju odvozom na deponiju čiji lokalitet nije određen. Sud prihvata da je pitanje uređivanja mjesta ulaza i izlaza transportnih vozila dodatno pojašnjeno, ali pitanja udaljenosti deponija ostavlja prostor za proizvoljnost, što ne može biti osnov da se utvrdi valjanost tenderske dokumentacije.

Naime, po ocjeni ovog suda, za sačinjavanje prostog podatka o jediničnim cijenama, neophodno je imati podatke o radovima i zemljanim i radovima rušenja, a s obzirom da je upisu radova i odvoz šuta i zemljanog materijala do deponija, ostaje sporna metodologija po kojoj će se izvršiti obračun cijene tih radova, kod činjenie da nije dostupan podatak o udaljenosti. Uvažavajući činjenicu da o tom odlučuje investitor, ovaj podatak mora biti poznat prije raspisivanja postupka javne nabavke i treba biti sastavni dio tenderske dokumentacije. Neprihvatljivo je obrazloženje da će u slučaju potrebe, ako udaljenost deponije bude veća od prosječnih 5 km, nadležni organ odlučiti o dodatnom plaćanju na ime sredstava iz „nepredviđenoh troškova", jer su navedeni troškovi predvidivi i podaci o mjestu deponija i njihovoj udaljenosti moraju biti navedeni u tenderskoj dokumentaciji. Oni predstavljaju podatak na osnovu kojeg se vrši obračun cijene radova i svakako su jedan od važnih elemenata ponude imajući u vidu kriterija na izbor najpovoljnijeg ponuđača.

Osnovano tužba prigovara da je pojašnjenje tenderske dokumentacije dužan dati ugovorni organ, jer on sačinjava dokumentaciju u cjelini, pa s tim u vezi, nije opravdano umjesto jasnog odgovora dostaviti uputu da se ponuđač može obratiti investitoru, radi pojašnjenja. Stoga ni obrazloženje tužene iz osporenog akta nije valjano, jer činjenica da je ugovorni organ formalno odgovorio ponuđaču, a bez suštinskog pojašnjenja, ne može biti prihvatljivo u smislu odredbe člana 56.stav 2. Zakona o javnim nabavkama. Zbog toga je, no nalazu ovog suda, obrazloženje tužene nepotpuno, nema jasnih razloga u smislu člana 200. i 233 stav 2. Zakona o upravnom postupku BiH(„Službeni glasnik BiH" broj: 29/02 do 53/1b)i zbog čega je valjalo odlučiti kao u izreci, poništiti osporeni akt i predmet vratiti na ponovno rješavanje, primjenom člana 37.stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH.

U ponovnom postupku će tužena postupiti no uputama iz ove presude, dakle, ponovo cijeniti valjanost tenderske dokumentacije u osporenom dijelu, posebno sa stanovišta zakonite primjene člana 53. i člana 56.stav 2. Zakona o javnim nabavkama BiH, pravilno utvrditi činjenično stanje, te na osnovu novog utvrđenja donijeti pravilnu i zakonitu odluku. U tom postupku će odlučiti i o troškovima uplaćene naknade za žalbu.

Postupajući po presudi Suda Bosne i Hercegovine ovaj organ je pristupio ponovnom odlučivanju i utvrdio sljedeće:

U vezi s navodom žalitelja da ugovorni organ nije sačinio tendersku dokumentaciju u skladu s članom 53. Zakona o javnim nabavkama, te da nije dao potrebna pojašnjenja u skladu s članom 56. Zakona o javnim nabavkama, ovaj organ je uvidom u postavljena pitanja i odgovore vezano za pobijanu tendersku dokumentaciju, utvrdio da je žalitelj 23.3.2020. godine postavio sljedeća pitanja:

Na osnovu preuzete tenderske dokumentacije, molim vas da nam odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Prethodni radovi, stavka 2, Gdje se planira formiranje rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava i kolika je dužina kolovoza koji treba uraditi da bi se došlo do mjesta izvođenja radova.

2. Zemljani radovi stavka 1. Koliko je udaljena i gdje se nalazi deponija

3. Radovi rušenja stavka 2 Gdje se nalazi gradska deponija građevinskog otpada i koliko je udaljena.

Ugovorni organ je na postavljena pitanja 23.3.2020. godine dao sljedeći odgovor:

Na sva tri pitanja koja ste postavili, odgovor tražite od predstavnika Agencije (ugovornog organa) i Općine Jajce koji će biti prisutni prilikom organizovanog obilaska lokacije izvođenja radova koja je zakazana za 1.4.2020. godine (tačka 5.6. tenderske dokumentacije).

Žalitelj je 23.3.2020. godine dostavio na portalu E-nabavki dopis ugovornom organu vezano za dato pojašnje u kojem navodi:

Vašom obavješću nismo dobili odgovore na tražena pitanje, već ste nas uputili da odgovore tražimo od predstavnika Agencije prilikom obilaska terena. Mišljenja smo da na osnovu usmenog pojašnjenja ne možemo dostaviti ponudu za predmetne radove Obzirom da ste vi ugovorni organ, prema Zakonu o javnim nabavkama, smatramo da ste vi obavezni dostaviti sva tražena objašnjenja TD. Molimo vas da kao ugovorni organ dostavite sve tražene odgovore na postavljena pitanja u skladu sa odredbama ZJN.

Na što je ugovorni organ dao odgovor 24.3.2020. godine koji glasi:

Obzirom da ste već zaključivali ugovore sa ovim ugovornim organom poznato vam je da je lokolna zajednica (grad ili općina) uvijek navedena kao investitor u našim ugovorima pri čemu Agencija obezbjeđuje sredstva za izvođenje radova i vršenje nadzora a lokalna zajednica obezbjeđuje potrebne saglasnosti i rješavanje imovinsko-pravnih pitanja. To možete vidjeti i iz Aneksa XIV - Nacrt ugovora iz tenderske dokumentacije. Vaše pitanje nije ni pravne ni tehničke prirode da na njega može ovaj organ odgovoriti iz Sarajeva. Na pravna ili tehnička pitanja ćemo vam odgovoriti, a na postavljena pitanja vezano za lokaciju izvođenja radova ili mjesto odlaganja materijala možete dobiti odgovor samo od predstavnika lokalne zajednice ili Agencije iz Jajca prilikom obilaska lokacije za izvođenje radova.

Daljnjim uvidom utvrđeno je da je 3.4.2020. godine žalitelj postavio nova pitanja u vezi sa tenderskom dokumentacijom koja glase:

Zahvaljujemo se na dostavljenom odgovoru te smo sačekali obilazak terena, međutim tražene odgovore do

danas nismo dobili u pisanoj, a niti usmenoj formi.
Po osnovu Zakona o javnim nabavkama ne možemo postavljati pitanja drugačije osim ovim putem a u cilju dostavljanja potpune i valjane ponude budući da nakon obilaska terena gdje smo predstavniku Općine ukazali na postojeće probleme za izradu ponude nismo dobili tražene informacije stoga vas još jednom molimo odgovore na sljedeće pitanja sa napomenom da je općina bila dužna dostaviti vama odgovore koji bi bili proslijeđeni svim zainteresiranim učesnicima u predmetnoj TD:
1. Prethodni radovi, Stavka 2
Gdje se planira formiranje rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava i kolika je dužina kolovoza koji treba uraditi da bi se došlo do mjesta izvođenja radova
2. Zemljani radovi Stavka 1.
Traži se da se u jediničnu cijenu uračuna iskop, utovar i odvoz materijala a nema napisanog mjesta deponije, molimo vas da dostavite koja je planirana, odnosno, određena deponije iskopanog materijala
3. Radovi rušenja Stavka 2
Takođe je potrebno dostaviti točno mjesto deponovanja šuta.

Ugovorni organ je na postavljena pitanja dao 6.4.2020. godine sljedeći odgovor:

1. Prethodni radovi, Stavka 2.

Gdje se planira formiranje rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava i kolika je dužina kolovoza koji treba uraditi da bi se došlo do mjesta izvođenja radova Obilazak terena sa predstavnikom Općine ste trebali iskoristiti za određivanje lokacije rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava, odnosno potrebne dužine gradilišne saobraćajnice do lokacije izvođenja radova. Ta stavka u predmjeru je i data paušalno da je svaki od ponuđača pretpostavi i u predmier radova upiše iznos koji planira izdvojiti za tu aktivnost, a opisom u predmjeru je dat način na koji treba izvesti rampu i gradilišnu saobraćainicu.

2. Zemljani radovi Stavka 1.

Traži se da se u jediničnu cijenu uračuna iskop, utovar i odvoz materijala a nema napisanog mjesta deponije. Molimo vas da dostavite koja je planirana, odnosno, određena deponije iskopanog materijala
Lokaciju deponije ste trebali tražiti od predstavnika Općine prilikom obilaska terena. Ukoliko nemate taj podatak, računajte sa jediničnom cijenom do prosječne transportne udaljenosti od 5 km, a kroz poziciju nepredviđeni radovi nadzorni organ će imati mogućnost da predloži odobravanje dodatnih sredstava za tu poziciju ukoliko se ukaže potreba, odnosno udaljenost deponije koju odredi ili odobri Općina bude veća od 5 km.

1. Radovi rušenja Stavka 2

Takođe je potrebno dostaviti točno mjesto deponovanja šuta.
Isti odgovor kao i za prethodno pitanje.

Uvidom u sporne stavke tenderske dokumentacije, Tehnička specifikacija - Predmjer radova, Prethodni radovi - stavka 2., utvrđeno je da je ugovorni organ propisao: Formiranje rampe za ulaz i izlaz transportnih vozila. Mašinsko grubo i fino planiranje i komprimiranje terena na kom se

izvodi projektovana rampa. Nabavka i transport šljunka i kamene sitneži za izradu kolovoza širine 4.00 m. Kolovoz raditi u dva sloja i to od šljunka (prirodne granulacije) debljine d=27 cm, u uvaljanom stanju i završnog sloja kamene sitneži debljine 3.00 cm sa komprimiranjem do zbijenosti min 60 MN/m2' te da je jedinica mjere za spornu stavku određena paušalno, da je za Zemljane radove stavka 1. predviđeno između ostalog da se u jediničnu cijenu uračuna iskop, utovar i odvoz materijala na deponiju koju odredi Investitor, te radovi rušenja, stavka 2., predviđeno je, između ostalog, odvoz šuta na gradsku deponiju.

Članom 56. Zakona o javnim nabavkama propisano je da:

(1)Zainteresirani kandidati/ponuđači mogu, u pisanoj formi, tražiti od ugovornog organa pojašnjenja tenderske dokumentacije blagovremeno, ali najkasnije deset dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda.

(2)Ugovorni organ dužan je odgovoriti u pisanoj formi, a odgovor s pojašnjenjem dostavlja svim kandidatima/ ponuđačima koji su otkupili tendersku dokumentaciju ili za koje ima saznanja da su je preuzeli na jedan od načina iz člana 55. ovog zakona, u roku od tri dana, a najkasnije pet dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda.

(3)Ako odgovor ugovornog organa dovodi do izmjena tenderske dokumentacije i te izmjene od kandidata/ ponuđača zahtijevaju da izvrše znatne izmjene i/ili da prilagode njihove ponude, ugovorni organ dužan je produžiti rok za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda najmanje za sedam dana.

(4)Ako se nakon osiguranja tenderske dokumentacije pokaže da se ponude mogu pripremiti samo nakon posjete mjestu izvođenja usluga ili radova, ili nakon pregleda dokumenata na osnovu kojih je pripremljena tenderska dokumentacija, rokovi za prijem ponuda produžavaju se za najmanje sedam dana, kako bi se omogućilo da se svi ponuđači upoznaju sa svim informacijama koje su neophodne za pripremu ponuda.

(5)U slučaju da je tenderska dokumentacija objavljena na portalu javnih nabavki, pojašnjenja tenderske dokumentacije iz ovog člana definirat će se podzakonskim aktom iz člana 55. stav (1) tačka d) ovog zakona.

Dakle iz odgovora koji je dostavio ugovorni organ žalitelju, proizilazi da je ugovorni organ pojasnio tendersku dokumentaciju koja se odnosi na ulaznu i izlaznu rampu, deponiju i gradski otpad, ali na način koji nije ostavio jasnu situaciju niti dao mogućnost da se sačini ponuda. Naime, na postavljeno pitanje*: Gdje se planira formiranje rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava i kolika je dužina kolovoza koji treba uradit da bi se došlo do mjesta izvođenja radova,* ugovorni organ žalitelju daje odgovor da je *Obilazak terena sa predstavnikom Općine trebao iskoristiti za određivanje lokacije rampe za ulaz i izlaz transportnih sredstava, odnosno potrebne dužine gradilišne saobraćajnice do lokacije izvođenja radova, da je ta stavka u predmjeru*

*radova data **paušalno** da je svaki od ponuđača **pretpostavi** i u predmjeru radova upiše iznos koji namjerava utrošiti za tu aktivnost.*

Na postavljeno pitanje *da nema napisanog mjesta deponije za odvoz materijala,* ugovorni organ daje odgovor žalitelju *da je lokaciju deponije trebao tražiti od predstavnika općine prilikom obilaska terena, a ukoliko nema taj podatak da računa sa jediničnom cijenom do prosječne transportne udaljenosti do 5 km, a da će nadzorni organ imati mogućnost da predloži odobravanje dodatnih sredstava za tu poziciju ukoliko se ukaže potreba, odnosno ukoliko **udaljenost deponije koju odredi ili odobri općina bude veća od 5 km***

Na postavljeno pitanje *koje je tačno mjesto deponovanja šuta,* ugovorni organ daje isti odgovor kao i na prethodno pitanje.

S tim u vezi, ovaj organ ističe da se u ovakvoj vrsti nabavke, a saglasno članu 56.stav 4. Zakona o javnim nabavkama, može organizovati posjeta mjesta izvođenja usluga ili radova i tek tada pripremiti ponuda, ali to ne utiče na obavezu da se u tenderskoj dokumentaciji navedu sve činjenice koje su od uticaja na pripremu ponude. U konkretnom slučaju je ostala sporna udaljenost deponije do koje se uspostavlja obaveza prevoza materijala iz zemljanih radova, kao i odvoza šuta na gradsku deponiju. Ugovorni organ je i u svom pojašnjenju ukazao da se udaljenost računa „na osnovu inžinjerske prakse...t.j. jediničnom cijenom do prosječne transportne udaljenosti od 5 km" , te da „će nadzorni organ imati mogućnost da predloži odobravanje dodatnih sredstava za tu poziciju ukoliko se ukaže potreba".

Međutim, ovakav način definisanja obaveza na radove ne pruža pouzdane podatke ponuđačima za pripremu ponude na stvarno konkurentskoj osnovi, s obzirom da ponuđači shodno članu 53.stav 3 .ZJN moraju dobiti minimalne informacije koje su po tačkama pobrojane i, između ostalog, zahtijeva se opis posla i zadataka za radove, sa mjestom izvršenja radova. U konkretom slučaju radovi se vrše i na lokalitetu srušenog mosta, a završavaju odvozom na deponiju čiji lokalitet nije određen, pa pitanje udaljenosti deponija ostavlja prostor za proizvoljnost.

Naime, ovaj podatak mora biti poznat prije raspisivanja postupka javne nabavke i treba biti sastavni dio tenderske dokumentacije. Nije prihvatljivo obrazloženje da će u slučaju potrebe, ako udaljenost deponije bude veća od prosječnih 5 km, nadležni organ odlučiti o dodatnom plaćanju na ime sredstava iz „nepredviđenoh troškova", jer su navedeni troškovi predvidivi i podaci o mjestu deponija i njihovoj udaljenosti moraju biti navedeni u tenderskoj dokumentaciji. Oni predstavljaju podatak na osnovu kojeg se vrši obračun cijene radova i svakako su jedan od važnih elemenata ponude imajući u vidu kriterij za izbor najpovoljnijeg ponuđača, a to je najniža cijena, kao i obavezu ponuđača da u jedniničnu cijenu uračunaju iskop, utovar i odvoz materijala na deponiju, kao i odvoz šuta na gradsku deponiju.

Imajući u vidu navedeno, ovaj organ konstatuje da predmetna tenderska dokumentacija ne sadrži minimum informacija potrebnih za pripremu ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi, kao i da

data pojašnjenja nisu otklonila nedoumice koje su postojale, a što je sve u suprotosti sa članom 53. stav (1) i (3) ZJN, kao i u suprotnosti sa članom 56. stav (2) ZJN, zbog čega se žalba usvaja i poništava pobijana tenderska dokumentacija.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 2.000,00 KM izvršit će se posebnim aktom, a u skladu sa članom 108. stav (7) Zakona o javnim nabavkama i članom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj: 86/14).

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članu 104. i 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, ovaj organ riješio je žalbu, kao u izreci ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu BiH u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Josip Dragić

Dostavljeno:

- Komotin d.o.o. Jajce
- Agencija za vodno područje rijeke Save, Sarajevo
-evidencija
-a/a